

Hälsundersökning i Uppsala län av asylsökande och andra invandrade till Sverige

Bakgrund

Personer som är nyanlända till Sverige, och är här för att stanna permanent, eller för en längre tid, skall erbjudas en hälsundersökning, så snart som möjligt efter ankomst. Detta är reglerat enligt lag (*SFS: 2008:344 Lagen om hälso- och sjukvård åt asylsökande* och *SFS: 2013:407 Lagen om hälso- och sjukvård till vissa utlänningar som vistas i Sverige utan nödvändiga tillstånd*). Barn 0–18 år som immigrerar till Sverige omfattas av samma rättigheter som svenska barn och följer barnhälsovårdens/elevhälsans/folktandvårdens basprogram.

Syfte med hälsundersökningen

- Att bedöma eventuell ohälsa och eventuellt vårdbehov och hänvisa till rätt vårdinstans.
- Att upptäcka och hindra spridning av smittsam sjukdom.
- Att informera om svensk hälsovård/sjukvård/tandvård.

Erbjudande om hälsundersökning

Information om rätten till hälsundersökning ska ges av handläggare på Migrationsverket, Arbetsförmedlingen, kommunen, Socialtjänsten eller annan myndighet som kommer i kontakt med den invandrade under de första månaderna i Sverige.

Hälsundersökningen är frivillig och kostnadsfri.

Erbjudandet om hälsundersökning ska innehålla:

- syftet (se ovan) med hälsundersökningen,
- att hälsundersökningen är frivillig,
- att tolk kommer att anlitas vid behov och
- kontaktuppgifter till den vårdgivare som ska göra hälsundersökningen.

Erbjudande om hälsundersökning ska skickas skriftligt till personer som nyligen anlant till Sverige och är bosatta i Uppsala län. Om personen tidigare varit bosatt i annat län och gjort hälsundersökning där ges inget ytterligare erbjudande. Vårdgivaren skickar minst en påminnelse.

Vem ska erbjudas hälsundersökning?

- asylsökande
- kvotflyktingar
- anhöriga till flyktingar som haft uppehållstillstånd mindre än 6 år.
- tillståndslösa
- adoptivbarn
- andra immigrerade (t ex på grund av arbetskraftsinvandring, kärleksinvandring)

Geografiska områden

Hälsoundersökning ska erbjudas alla som tillhör ovanstående grupper om behov föreligger. I första hand erbjuds dock hälsoundersökning personer från följande områden:

- Östeuropa (Ryssland, Ukraina, Moldavien och Vitryssland, Armenien, Azerbajdzjan, Georgien)
- Asien
- Afrika
- Sydamerika

Genomförande

Hälsoundersökningen genomförs på:

Cosmos asyl- och integrationshälsan, Uppsala

Barnspecialistmottagningarna i Enköping, Knivsta, Uppsala, Tierp och Östhammar (adoptivbarn)

Hälsoundersökningen och efterföljande läkarbesök ska genomföras med tolk när det finns behov av det.

Sjuksköterskebesök

- Samtal om hälsotillstånd, kost, anknytning, psykosociala förhållanden, traumatiska upplevelser.
- För barn: Genomgång av vaccinationsuppgifter samt efterfråga skriftlig dokumentation och helst översatt till svenska.
- Efterfråga eventuella papper avseende behandling, sjukhusvård etc.
- Informera om rätten till hälsovård/sjukvård/tandvård och hur och var man kan söka vård.
- Provtagning.

Provtagning

Vid hälsoundersökningen görs en individuell bedömning av vilka prover som ska tas.

Klinik (till exempel symptom, tidigare sjukdomar) eller epidemiologi (till exempel var man varit under resan från hemlandet till Sverige, om man utsatts för särskild risk för smitta) kan motivera att man tar ytterligare prover eller tar prover även på personer som inte fyller kriterierna för den rutinmässiga provtagningen.

Exempel: Person som har symptom som kan tyda på tuberkulos eller som under resan utsatts för hög risk för smitta (suttit i fängelse, bott trångt med andra som haft tuberkulos) ska provtas med Quantiferontest även om de inte kommer från land med hög eller särskilt hög risk för tuberkulos.

Rutinmässig provtagning:

Alla ska provtas för:

- Hepatit B (HBsAg och anti HBs)
- Hiv (combotest)
- Hepatit C (anti-HCV)

Provtagning av vissa grupper:

- **Barn 0 till och med 5 år:** Analys av faeces för parasitsjukdomar (cystor och maskäggn med PCR) x 1. Det aktuella provet kallas Parasit 1 Utlandssmitta.
- **Barn 0 till och med 7 år:** PKU
- **Barn 0 till och med 17 år:** Hb
- **Kvinnor 15 till och med 45 år:** Immunitetsprov röda hund
- **MRSA screening**

Om personen har sår, eksem eller har vistats som patient eller personal på sjukhus, vårdboende eller inom öppenvård utanför Norden de senaste 6 månaderna.

- **Tuberkulos**

Personer i alla åldrar från länder med hög incidens av tuberkulos. Till länder med hög risk räknas länder med > 100 fall av tbc/ 100 000 invånare samt personer från Eritrea. För tuberkulosincidens i olika länder se:

<https://www.folkhalsomyndigheten.se/globalassets/smittskydd-sjukdomar/vaccinationer/risklander-tb-enligt-who-rapport-2018.pdf>

Personer från högriskländer och Eritrea provtas med:

- Quantiferon (görs i samband med hälsoundersökning på Cosmos)
- PPD – barn under 2 år (remiss till infektionskliniken eller på barnspecialistmottagning eller vårdcentral)

PPD på barn under 2 år **ska ske** ca 8 veckor (2 mån) efter ankomsten till Sverige, om barnet i övrigt är friskt.

Läkarbesök

Skall göras på:

- Alla barn 0 till och med 12 år, ca en månad efter provtagning då provsvar hunnit komma, tidigare vid behov.
- Övriga barn och vuxna vid behov efter bedömning av sjuksköterska på Cosmos eller barnspecialistmottagning.

I besöket ska ingå:

- Anamnes.
- Fullständigt somatiskt status.
- Vaccinationsschema (se bilaga) för ofullständigt vaccinerade barn.

Vid undersökningen tas ställning till:

- Fortsatt utredning.
- Åtgärd enligt smittskyddslagen.

Vaccinationer

Alla barn upp till och med 17 år ska bedömas avseende behov av kompletterande vaccinationer mot de sjukdomar som ingår i *Sveriges allmänna vaccinationsprogram för barn* samt vaccination mot hepatit B enligt det regionala vaccinationsprogrammet för barn.

Kompletterande vaccinationer med vacciner som ingår i nationella barnvaccinationsprogrammet är gratis. Hepatit B vaccin ges också till barn till och med 6 års ålder från BVC. Inom elevhälsan betalas hepatit B vaccination av den enskilde, om barnets anhöriga vill att barnet vaccineras.

Vaccination mot tuberkulos – BCG

Vaccination mot tuberkulos ska erbjudas barn till och med 17 års ålder om de själva eller föräldrarna kommer från högriskländer för tuberkulos (se ovan).

Barn som har dokumentation för tidigare BCG vaccination eller ärr efter tidigare BCG vaccination ska inte vaccineras igen.

Barnet ska provtas för tuberkulos före vaccination. Provtagning görs på Cosmos eller barnspecialistmottagning enligt ovan:

Barn <2 år med PPD

Barn 2 år eller äldre med IGRA (Quantiferon)

Barn med positivt tuberkulintest (> 0 mm) eller positivt IGRA ska inte vaccineras.

Övriga barn remitteras från Cosmos, barnspecialistmottagningarna eller elevhälsan till infektionskliniken för vaccination mot tuberkulos (BCG-vaccination).

Vaccinationsschema för kompletterande vaccinationer

Görs i samband med hälsoundersökning eller då barnet påbörjar skolgång.

- **Barn 0 till och med 6 år:** Vaccinationsschema görs av Cosmos läkare. Vaccinationsordination och val av vaccin görs av läkare på barnvårdscentralerna (BVC). För adoptivbarn görs schema och ordination av läkare på Barnspecialistmottagningarna
- **Barn 7 till och med 17 år:** Görs av skolläkare.

Vaccinationer

- **Barn 0 till och med 6 år:** Utförs av BVC
- **Barn 7 till och med 17 år:** Utförs av elevhälsan

Dessa riktlinjer har ursprungligen utarbetats av:

Smittskyddsenheten, Region Uppsala

Cosmos Asyl- och Integrationshälsan, Region Uppsala

Lungkliniken, Region Uppsala

Asylsambordnare, Region Uppsala

Elevhälsan, Uppsala kommun

Reviderat 2019 av Smittskyddsenheten i samarbete med Cosmos asyl- och integrationshälsan och elevhälsan Uppsala kommun.